

PIAȚA CERTIFICATELOR VERZI

Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie

La nivelul sistemelor de energie, situația actuală înregistrată pe plan mondial privind protecția mediului, încălzirea globală, reducerea dependenței energetice de importuri, diversificarea surselor de aprovizionare cu energie de toate formele, împreună cu unele motive de natură economică și socială au determinat în ultimii ani crearea și dezvoltarea unor politici de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile (E-SRE).

La nivel european, după adoptarea protocolului de la Kyoto, Parlamentul și Consiliul European au adoptat Directiva 2001/77/CE, care prevede cadrul general privind promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile, Directiva (2001). Prin adoptarea HG 443/2003, modificata ulterior prin HG 958/2005, România a fost una din primele țări candidate la UE care au transpus prevederile directivei menționate în legislația proprie. Astfel, prin HG 958 (2005) se prevede ca obiectiv național pentru promovarea SRE ca ponderea energiei electrice produse din SRE la consumul național brut de energie electrică să ajungă la valoarea de 33% până în anul 2010, iar prin HG 1892 (2004) a fost stabilită sistemul de promovare a producerii energiei electrice din SRE.

SRE sunt considerate acele surse regenerabile nefosile cum ar fi: eoliană, solară, geotermală, a valurilor, a mareelor, energia hidro, biomasa, gaze de fermentare a deșeurilor / nămolurilor și biogaz, conform HG 443 (2003). Dintre aceste surse, HG 1892 (2004) prevede aplicarea sistemului de promovare numai pentru SRE din categoria energiilor eoliană, solară, geotermală, biomasa, a valurilor, hidrogenului produs din SRE precum și a energiei hidroelectrice produse în centrale cu o putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW, puse în funcțiune sau modernizate începând cu anul 2004.

În acest context, HG 1892 (2004) prevede promovarea producerii energiei electrice din SRE prin aplicarea unui sistem de cote obligatorii combinat cu sistemul de comercializare a certificatelor verzi. Acest mecanism de promovare funcționează după schema descrisă în continuare.

Fiecare producător de energie electrică din SRE vinde energia pe piață ca oricare alt producător, la prețul pieței. Pentru compensarea totală a costurilor de producere și obținerea unui profit rezonabil, producătorul respectiv primește pentru fiecare 1 MWh de energie electrică injectat în rețea un certificat verde (CV), care poate fi tranzacționat pe piața certificatelor verzi (PCV). Conform definiției din Codul comercial (2009), un certificat verde este un document care atestă o cantitate de 1 MWh de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie. Certificatul Verde se poate tranzacționa distinct de cantitatea de energie electrică asociată acestuia, pe o piață bilaterală sau centralizată.

CV sunt emise lunar de Operatorul de Transport și Sistem (OTS), care le transferă producătorilor, corespunzător cantității de energie electrică din SRE produsă și livrată în rețea. La rândul lor, Operatorii de Distribuție (OD) transmit lunar OTS datele privind cantitățile de energie electrică din SRE livrate în

rețea de producători racordați la rețelele de distribuție ale acestora. Aceiași OD, care acționează în general și ca furnizori ai consumatorilor captivi, au obligația de a achiziționa această energie. Astfel, Ordinul ANRE 44 (2007) prevede că furnizorul care furnizează energie electrică la consumatorii captivi are obligația de a achiziționa energia electrică produsă din SRE, la solicitarea producătorilor deținători de unități de producție calificate pentru producția prioritară necontrolabilă situate în zona delimitată de licența de furnizare, la prețurile reglementate:

- 132 lei/MWh pentru energia electrică produsă de producătorii care beneficiază, potrivit legii, de schema de susținere prin CV.
- 140.24 lei/MWh pentru orele de noapte sau 229.87 lei/MWh pentru orele de zi pentru energia electrică produsă de producătorii care nu beneficiază, potrivit legii, de schema de susținere prin CV.

Valoarea de tranzacționare a CV se stabilește prin mecanisme concurențiale pe piața bilaterală sau pe piața centralizată a CV, între o limită minimă și alta maximă fixate de către A.N.R.E. pentru perioada 2005-2012 la echivalentul în lei al valorilor de 24 EUR/CV, respectiv 42 EUR/CV.

Pe de altă parte, mecanismul cotelor obligatorii prevede ca obligație a furnizorilor de energie electrică achiziționarea în fiecare an a unui număr de certificate verzi egal cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii și cantitatea de energie electrică furnizată anual consumatorilor finali de către fiecare furnizor. Cu alte cuvinte, toți furnizorii trebuie să cumpere un anumit număr de CV pentru a-și realiza astfel cota obligatorie din surse regenerabile. Nivelul cotelor obligatorii ce se vor utiliza până în anul 2012, în conformitate cu ținta asumată de țara noastră în negocierile de aderare la UE, a fost stabilit prin HG 958 (2005), conform Fig. 11.

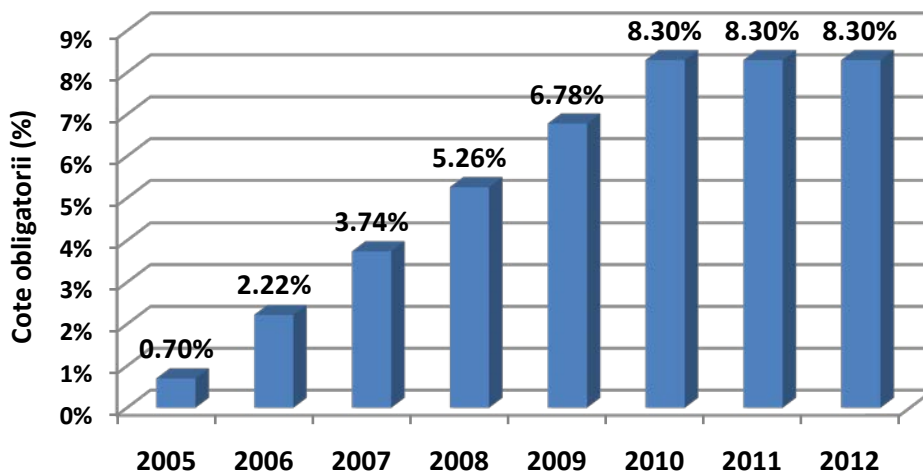

Fig. 11 – Nivelul cotelor obligatorii stabilite prin HG 958 (2005).

Ca particularitate importantă a sistemului de promovarea a producerii energiei electrice din SRE se menționează faptul că, în conformitate cu legislația în vigoare, o bună parte din unitățile de producție care folosesc SRE intră în categoria așa-numitei Producții Prioritare Necontrolabile (PPN), definită în Codul comercial (2009) ca fiind formată din unitățile de producție la care producătorul nu poate gestiona în mod activ producția reală a unității pentru a asigura conformitatea cu producția programată. Astfel de unități de producție sunt următoarele:

- unitățile care utilizează energia eoliană, energia solară sau alte surse similare de energie, unde disponibilitatea sursei de energie este caracterizată de fluctuații considerabile în timpul zilei și nu poate fi controlată de producător în mod convenabil;

- unitățile hidro pe firul apei, dar numai în măsura în care aceste grupuri nu pot, sau nu sunt autorizate să controleze debitul uzinat în nici un fel, chiar pe perioada unei zile;
- centralele de cogenerare, dar numai în măsura în care producția reală de energie electrică este în întregime în afara controlului părții care exploatează centrala de cogenerare și dacă producția necesară de energie termică nu poate fi prognozată cu suficientă acuratețe;

Din punctul de vedere al producătorilor care folosesc unități de producție bazate pe SRE, includerea acestora în categoria producției prioritare necontrolabile reprezintă un avantaj, deoarece le exonerează de obligativitatea participării la piața de echilibrare. Cu alte cuvinte, deținătorii acestor unități nu plătesc pentru dezechilibrele create prin abaterea producției realizate de la valorile prognozate / programate.

Bibliografie

ANRE [www](http://www.anre.ro) , Situl Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei – A.N.R.E. – www.anre.ro

Directiva 2001/77/ce a parlamentului european și a Consiliului privind promovarea electricității produse din surse de energie regenerabile pe piața internă a electricității, 27 septembrie 2001.

Directive 96/92/EC of the European Parliament and of Council concerning common rules for the internal market in electricity. December 1996.

EER, Annual Report of the European Energy Regulators, 2006, document online www.ergeg.org

HG 1892 – Hotărâre de guvern pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, 4 noiembrie 2004.

HG 443 – Hotărâre de guvern privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie, 10 aprilie 2003.

HG 958 – Hotărâre de guvern pentru modificarea HG 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie și pentru modificarea și completarea HG 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, 18 august 2005.